

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/49/2017
Identifikačné číslo spisu: 4410010206
Dátum vydania rozhodnutia: 27.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:4410010206.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci proti obvinenému B. R. pre obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák. na neverejnom zasadnutí konanom 27. februára 2018 v Bratislave o dovolaní obvineného B. R. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 19. júna 2014, sp. zn. 4To/24/2014, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného B. R. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) z 11. novembra 2013, sp. zn. 2T/60/2010, bol obvinený B. R. uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák., ktorý spáchal tak, že ako konateľ leasingového nájomcu - spoločnosti W., s. r. o. K., E. V. X, vo večerných hodinách dňa 30. júla 2006 zabezpečil z priestorov tejto spoločnosti na K. ulici č. XX v B. odvoz celkovo 8 ks ťahačov a 5 ks návesov, a to:

1. ťahača zn. Renault Magnum, bielej farby, ev. č.: S., VIN: B.,
2. ťahača zn. Renault Magnum, bielej farby, ev. č.: S., VIN: B.,
3. ťahača zn. Renault Magnum, bielej farby, ev. č.: S., VIN: B.,
4. ťahača zn. Renault Premium, bielej farby, ev. č.: S., VIN: B.,
5. ťahača zn. Renault Premium, bielej farby, ev. č.: S., VIN: B.,
6. ťahača zn. Renault Magnum, bielej farby, ev. č.: S., VIN: B.,
7. ťahača zn. Renault Premium, bielej farby, ev. č.: S., VIN: B.,
8. ťahača zn. Renault Premium, bielej farby, ev. č.: S., VIN: B.,
9. návesu zn. Schwarzmuller SPA/3, modrej farby, ev. č.: S., VIN: C.,
10. návesu zn. Schwarzmuller SPA/3, červenej farby, ev. č.: S., VIN: C.,
11. návesu zn. Renders NS4G31E, žltej farby, ev. č.: S., VIN: C.,
12. návesu zn. Schmitz SO.1, červenej farby, ev. č.: S., VIN: C.,
13. návesu zn. Schmitz SCS24/L, čiernej farby, ev. č.: S., VIN: C., ktoré mala táto spoločnosť v leasingovom nájme na základe leasingových zmlúv uzavretých s ich vlastníkmi, a to pokiaľ ide o ťahače

a návesy pod bodom 3, 4, 5, 7, 9, 10, 12, 13 s leasingovým prenajímateľom - spoločnosťou O., a. s., O., Q. 1 (teraz B., a. s., O., Q. K. č. X.) a pokiaľ ide o ťahače a návesy pod bodom 1, 2, 6, 8, 11 s leasingovým prenajímateľom - spoločnosťou I., a. s., G., Q. XX, pričom ťahače pod bodom 2, 4, 6 a návesy pod bodom 9, 10, 11 ukryl v objekte spoločnosti B. Y., a. s. v J. na Q. ulici č. XX a ostatné ťahače a návesy na dosiaľ neznámom mieste, a to v úmysle odňať ich z dispozície ich vlastníka a nakladať s nimi ako s vlastnými, predstierajúc následne, že predmetné vozidlá a ťahače boli spoločnosti W., s. r. o. Nesvady odcudzené, čím spôsobil poškodenej právnickej osobe O., a. s., O., Q. X (teraz B., a. s., O., Q. K. X) škodu vo výške 153.137,56 eura (4.613.422,- Sk) a právnickej osobe I. a. s., G., Q. XX škodu vo výške 148.455,62 eura (4.472.374,- Sk), teda celkovo škodu vo výške 301.593,18 eura (9.085.796,- Sk).

Za to mu okresný súd uložil podľa § 213 ods. 4 Tr. zák. s požitím § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere desať rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. a § 48 ods. 4 Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň obvinenému podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. a § 78 ods. 1 Tr. zák. uložil ochranný dohľad na jeden rok a podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodených B., a. s., a U. W. s. r. o. odkázal s nárokmi na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Naproti tomu okresný súd týmto rozsudkom oslobodil obvinených B. R. a Z. F. podľa § 285 písm. b) Tr. por. spod obžaloby prokurátora Krajskej prokuratúry v Nitre zo 6. apríla 2010, sp. zn. Kv/56/2007, v bode 2) pre skutok právne posúdený ako zločin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák., a obvineného B. R. aj pre skutok v bode 3) A až C obžaloby právne posúdený ako pokračovací zločin falšovania a pozmeňovania identifikačných údajov motorového vozidla podľa § 220 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák.

Obvinený a prokurátor Krajskej prokuratúry v Nitre napadli uvedený rozsudok okresného súdu odvolaniami, ktoré Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 19. júna 2014, sp. zn. 4To/24/2014, zamietol podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné.

Proti uzneseniu krajského súdu, ktoré bolo obvinenému a aj jeho obhajcovi doručené 25. augusta 2014, podal obvinený prostredníctvom obhajcu 24. mája 2017 dovolanie a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), e), i) a j) Tr. por.

Porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom vidí obvinený v postupe vyšetrovateľov, ktorí vykonávali vyšetrovanie v I. etape až do úkonu „Oznámenia sa s vyšetrovacím spisom“ konanom 21. júla 2009 na Krajskom riaditeľstve PZ v Nitre, v rámci ktorého konali úkony bez prítomnosti zvoleného obhajcu, ktorému obvinený udelil plnú moc 4. decembra 2007, a to konkrétne pri jeho výsluchoch 7. decembra 2007 a všetkých ďalších výsluchoch svedkov. V ďalšom konaní bol pokynom z krajskej prokuratúry spis vrátený za účelom výsluchu dvoch svedkov, ktoré boli vykonané tiež bez prítomnosti obhajcu s tým, že v poradí druhé „Oznámenie sa s vyšetrovacím spisom“ vyšetrovateľ vykonal bez prítomnosti obhajcu a obvineného.

Obvinený poukazuje na právo obvineného zvoliť si obhajcu a radíť sa s ním aj počas úkonov vykonávaných OČTK, právo byť vypočúvaný za účasti svojho obhajcu, ktorý sa môže zúčastniť aj na iných úkonoch prípravného konania, a tiež na to, že obvinený môže uplatňovať svoje práva sám alebo prostredníctvom obhajcu, pričom OČTK a súd sú povinné obvineného vždy poučiť o jeho právach vrátane významu priznania a predovšetkým mu poskytnúť plnú možnosť na ich uplatnenie počas trestného konania, má za to, že z vyššie prezentovaného spôsobu vedenia úkonov vyplýva, že mu nebola daná plná možnosť na uplatnenie vyššie uvedených práv na obhajobu a tak nemohli byť plne využité všetky možnosti, formy a prostriedky obhajoby dané mu k dispozícii podľa § 213 ods. 2 Tr. por., § 44 ods. 1, ods. 2, ods. 6 Tr. por. i podľa § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. por. a tým podľa obvineného bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Podľa názoru obvineného postojom a prístupom policajtov pri vykonávaní predmetných výsluchov sa

mali produkovať také dôkazy, ktoré podstatným spôsobom mali zhoršiť jeho postavenie ako strany trestného konania. A preto zaujíma stanovisko, že títo policajti mali byť vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania, nakoľko u nich mal a má pochybnosť o ich nezaujatosti pre ich pomer (nepriateľský) a to jednak k jeho trestnej veci a tiež k jeho osobe, ktorej sa jednotlivé výsluchy priamo týkali (§ 31 ods. 1 Tr. por.). Vzhľadom na uvedené obvinený opiera svoje dovolanie aj o dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por., keďže v jeho trestnej veci konal alebo rozhodoval OČTK, ktorý má byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

V súvislosti s namietaným dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. poukázal obvinený na to, že trestného činu a to konkrétne obzvlášť závažného zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák. sa dopustil ten páchatel', ktorý si prisvojil cudziu vec, ktorá mu bola zverená a spôsobí tak na cudzom majetku škodu veľkého rozsahu.

Vo výroku rozsudku, so zreteľom na obvineným v dovolaní citované ustanovenie § 130 ods. 3, ods. 4 Tr. zák., nie je podľa obvineného uvedené aj to, že by použil veci v rozpore s dohodnutým účelom a v rozpore s obsahom uzavretých zmlúv a nie je uvedené ani to, že by jemu zverené veci (za dohodnutých podmienok v zmluve uvedených) odmietal, resp. odmietol vlastníčkovi vrátiť. Zdôraznil pritom, že skutková veta musí zodpovedať právnej vete obsahovo, teda tak, aby bolo možné konštatovať naplnenie zákonných znakov konkrétneho trestného činu (teda subsumovať skutkový stav pod príslušné ustanovenie osobitnej časti Trestného zákona), čo v tomto prípade nie je podľa obvineného možné.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. j) Tr. por. uplatňuje obvinený v nadväznosti na predchádzajúci dovolací dôvod [§371 ods. 1 písm. i) Tr. por.]. Ochranný dohľad sa v zmysle § 76 ods. 1 Tr. zák. uloží tomu páchatel'ovi, ktorého súd odsudzuje za obzvlášť závažný zločin na nepodmienečný trest odňatia slobody. Obvinený je názoru, že v jeho prípade nebolo namieste siahnuť po takom ochrannom opatrení, ktoré by malo byť nevyhnutné v záujme dovŕšenia nápravy takého páchatel'a, ktorý sa mal dopustiť obzvlášť závažného zločinu, a tiež takého páchatel'a, ktorý sa mal dopustiť iných trestných činov, a tiež pri viacnásobnom potrestaní a za splnenia ďalšej podmienky, že u nich nie je predpoklad, že by viedli riadny život bez aplikácie tzv. nútenej postpenitenciárnej starostlivosti. Tvrdí, že tieto taxatívne vypočítané podmienky pre uloženie ochranného dohľadu neboli a nie sú u neho splnené tak, ako to uvádza ustanovenie § 76 Tr. zák..

S poukazom na takto vecne vymedzené dôvody obvinený navrhol, aby dovolací súd po preskúmaní dovolania výkonom rozsudku vyslovil, že uznesením krajského súdu sp. zn. 4To/24/2014 zo 16. júna 2014 bol porušený zákon v ustanovení § 319 Tr. por. a tiež rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2T/60/2010 z 11. novembra 2013 bol porušený zákon v ustanoveniach § 213 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., § 76 ods. 1 Tr. zák., § 2 ods. 7, ods. 9, ods. 10 Tr. por. v neprospech obvineného a podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil dovolaním napadnuté uznesenie krajského súdu a rozsudok okresného súdu a zrušil aj ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce na zrušené rozhodnutia, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a aby podľa § 388 ods. 1 Tr. por. krajskému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor príslušnej krajskej prokuratúry vo svojom vyjadrení k dovolaniu obvineného, konkrétne k dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., uviedol, že tak v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní boli zhromaždené a vykonané viaceré dôkazy tak v neprospech, ako aj v prospech obvineného podľa § 2 ods. 10 Tr. por. Zdôraznil pritom, že v priebehu celého trestného konania až do vyhlásenia prvostupňového rozsudku obvinený ani jeho obhajca nenamietli zákonnosť vykonania žiadneho dôkazu vrátane vlastného výsluchu obvineného, ani výsluchov jednotlivých svedkov. Zároveň poukázal na to, že v prípade svedkov V. F., U. Z., G. S., R. B., I. Q., Q. Q., I. S. JUDr. G. J. a Mgr. Q. S., obvinený a jeho obhajca dokonca v súlade s § 263 ods. 1 Tr. por. súhlasili s prečítaním zápisníc o ich výsluchoch z prípravného konania, pričom ostatní svedkovia boli na hlavnom pojednávaní vypočutí a obvinený ani jeho obhajca vôbec nenamietali nezákonnosť ich výpovedí na hlavnom pojednávaní, ani výpovedí uskutočnených v prípravnom konaní. Podľa prokurátora nič nebránilo obvinenému, aby námietky na nezákonnosť vykonaných dôkazov namietol ihneď a

bezprostredne po ich vykonaní, resp. v odvolaní, čím neobstojí jeho dôvod na podanie dovolania, že malo byť zásadným spôsobom porušené jeho zákonné právo na obhajobu.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. uviedol, že nedošlo v postupe OČTK k takému porušeniu, že by mali byť títo vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania. Poukázal tiež na to, že obvinený v tomto smere nepodal doposiaľ žiadne iné podanie (okrem dovolania) ani námietky, pre ktoré by bolo potrebné rozhodovať o vylúčení OČTK.

Vo vzťahu k namietanému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. prokurátor uviedol, že skutok uvedený v bode I. právne kvalifikoval v obžalobe inak ako súd. Podľa právneho názoru prvostupňového súdu je totiž následné predstieranie krádeže vozidiel a návesov pred políciou iba súčasťou obzvlášť závažného zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák. po jeho dokonaní. Pri určovaní výšky spôsobenej škody súd podľa prokurátora správne a dôvodne vychádzal v súlade s ustanovením § 126 ods. 1 Tr. zák. z hodnoty jednotlivých ťahačov a návesov ako predmetov útoku pri tomto trestnom čine, a to podľa vyčíslenia v znaleckých posudkoch ku dňu spáchania skutku v bode I obžaloby a túto vyčísľil na celkovú škodu vo výške 301.593,18 eura, čo zakladá kvalifikačný moment spôsobenia škody veľkého rozsahu a tým naplnenie zákonných znakov skutkovej podstaty vyššie uvedeného obzvlášť závažného zločinu. Potom podľa prokurátora trest odňatia slobody uložený obvinenému na samej spodnej hranici zákonom stanovenej sadzby vo výmere desať rokov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, nemožno považovať za zrejme neprimeraný.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. j) Tr. por. považoval prokurátor za potrebné zdôrazniť, že vzhľadom na to, že obvinený bol uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu, boli u neho obligatórne splnené zákonné podmienky na súčasne uloženie ochranného dohľadu na dobu jedného roka v súlade s ustanovením § 76 ods. 1 Tr. zák.

Z uvedených dôvodov prokurátor navrhol dovolaciemu súdu, aby dovolanie obvineného B. R. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol, nakoľko nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Tr. por. a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Tr. por., prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Tr. por., potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Tr. por.), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Tr. por. a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvineným uplatnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), e), i) a j) Tr. por. nie sú v posudzovanej veci zjavne splnené.

Pokiaľ ide o dovolacie dôvody uvedené § 371 ods. 1 písm. c) a e) Tr. por., ktorých naplnenie vidí obvinený v tom, že vyšetrovatelia vykonali úkony (výsluchy obvineného a svedkov) bez prítomnosti obhajcu, čím došlo k porušeniu práva na obhajobu a týmto prístupom vzbudili u obvineného pochybnosť o ich nezáujatosti, a teda podľa obvineného v jeho trestnej veci konal a rozhodoval orgán činný v trestnom konaní, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, treba v prvom rade uviesť, že ak v dovolaní uplatňovaná okolnosť nepochybne bola, resp. musela byť obvinenému (ako dovolateľovi) v priebehu prvostupňového alebo odvolacieho súdneho konania známa a v týchto štádiách trestného konania ju neuplatnil, t. j. neuplatnil ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom, resp. uplatnil ju až v podanom dovolaní, v zmysle § 371 ods. 4 Tr. por. nemôže byť táto okolnosť použitá ako podklad pre splnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) Tr. por. [pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 35/2013].

Z tohto pohľadu je potom podstatným zistenie, že obvinený vedel, že v dovolaní namietané úkony boli vykonané v neprítomnosti jeho obhajcu a túto skutočnosť žiadnym spôsobom v priebehu pôvodného konania nenamietal. Práve naopak, ako uviedol aj prokurátor vo svojom vyjadrení k dovolaniu, s prečítaním zápisníc o výsluchoch niektorých svedkov z prípravného konania výslovne súhlasil. Rovnako tak počas celého doterajšieho konania, či už v prípravnom konaní, v konaní pred prvostupňovým súdom alebo odvolacím súdom nevzniesol námietku zaujatosti voči orgánom činným v trestnom konaní. Podľa § 371 ods. 4 Tr. por. tak obvinený nemôže tieto okolnosti úspešne použiť ako dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) a e) Tr. por.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je podľa obvineného daný tým, že skutková veta výrokovej časti rozsudku obsahovo nezodpovedá právnej vete tak, aby bolo možné konštatovať naplnenie zákonných znakov konkrétneho trestného činu, a teda nie je možné subsumovať súdom ustálený skutkový stav pod ustanovenie § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák.

K tomu najvyšší súd v prvom rade uvádza, že podľa § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Tr. por. správnosť a úplnosť zisteného skutku nemôže dovolací súd skúmať ani meniť. Zo skutkových záverov prvostupňového súdu, ktoré si v celom rozsahu osvojil aj krajský súd (a ktoré nemôže dovolací súd skúmať ani meniť), tak ako sú tieto vyjadrené v skutkovej vete rozsudku okresného súdu, pritom vyplýva, že vlastníkom 8 ťahačov a 5 návesov špecifikovaných v skutku v celkovej hodnote 301.593,18 eura boli dve leasingové spoločnosti, ktoré ich na základe leasingových zmlúv dali do nájmu obchodnej spoločnosti, ktorej konateľom bol obvinený. Niet teda sporu o tom, že na základe leasingových zmlúv mala obchodná spoločnosť, v ktorej mene konal obvinený, predmetné ťahače a návesy v oprávnenom užívaní a teda jej boli zverené tak, ako to predpokladá ustanovenie § 130 ods. 3 Tr. zák. V tejto súvislosti treba tiež zdôrazniť, že ak zákon ustanovuje, že páchatel' musí byť nositeľom osobitnej vlastníckej spôsobilosti alebo postavenia, stačí ak túto vlastnosť, spôsobilosť alebo postavenie spĺňa právnická osoba, v ktorej mene páchatel' koná (§ 128 ods. 8 posledná veta Tr. zák.). Zo skutku ďalej vyplýva, že obvinený zabezpečil odvoz jednotlivých ťahačov a návesov sčasti na doposiaľ neznáme miesto a následne predtíral, že boli leasingovému nájomcovi - obchodnej spoločnosti, ktorej konateľom bol, odcudzené. Predmetné veci tak odňal z dispozície vlastníka bez jeho súhlasu a to nepochybne s úmyslom s nimi nakladať ako s vlastnými a teda si ich prisvojil v zmysle § 130 ods. 4 Tr. zák.

Z uvedeného je zrejmé, že skutok uvedený v rozsudku okresného súdu napĺňa všetky znaky obzvlášť závažného zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák., pretože obvinený si prisvojil cudziu vec, ktorá mu bola zverená, a spôsobil tak na cudzom majetku škodu veľkého rozsahu. Ani dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. tak nie je v posudzovanej veci zjavne splnený.

Napokon nie je v predmetnej veci daný ani dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. j) Tr. por., ktorý obvinený uplatnil v nadväznosti dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Obvinený bol totiž odsúdený za obzvlášť závažný zločin na nepodmienečný trest odňatia slobody. Uloženie ochranného dohľadu je v takýchto prípadoch obligatórne, keďže podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. ochranný dohľad uloží súd páchatel'ovi, ktorého odsudzuje za obzvlášť závažný zločin na nepodmienečný trest odňatia slobody.

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k tomu, že dovolanie obvineného B. R. na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.